

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 4 mars justerades.

§ 2 Meddelande om frågestund

Förste vice talmannen meddelade att frågestund skulle äga rum *torsdagen den 31 mars kl. 14.00*.

§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2021/22:406

Till riksdagen

Interpellation 2021/22:406 Fiberbankar

av Jörgen Berglund (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 19 april 2022.

Statsrådet har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 21 mars 2022

Miljödepartementet

Annika Strandhäll (S)

Enligt uppdrag

Egon Abresparr

Expeditionschef

Interpellation 2021/22:407

Till riksdagen

Interpellation 2021/22:407 Moderna regelverk för ny kärnkraft

av Mattias Bäckström Johansson (SD)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 19 april 2022.

Prot. 2021/22:88
25 mars

Statsrådet har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 24 mars 2022

Miljödepartementet
Annika Strandhäll (S)
Enligt uppdrag
Egon Abresparr
Expeditionschef

Interpellation 2021/22:410

Till riksdagen

Interpellation 2021/22:410 Miljö tillstånd och Försvarsmaktens övningsmöjligheter
av Jörgen Berglund (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 19 april 2022.

Statsrådet har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 24 mars 2022

Miljödepartementet
Annika Strandhäll (S)
Enligt uppdrag
Egon Abresparr
Expeditionschef

Interpellation 2021/22:416

Till riksdagen

Interpellation 2021/22:416 Införande av civilplikt
av Alexandra Anstrell (M)

Interpellationen kommer inte hinna besvaras inom tidsfristen.

Skälet till dröjsmålet är andra sedan tidigare inbokade arrangemang.

Interpellationen kommer att besvaras den 6 maj 2022.

Stockholm den 24 mars 2022

Justitiedepartementet
Morgan Johansson (S)
Enligt uppdrag
Jenny Kvarnholt
Expeditionschef

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition
2021/22:198 till civilutskottet

Skrivelse
2021/22:213 till socialutskottet

§ 5 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Arbetsmarknadsutskottets betänkande
2021/22:AU8 Jämställdhet och åtgärder mot diskriminering

Skatteutskottets utlåtanden
2021/22:SKU12 Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om en global minimiskatt för multinationella företag inom EU
2021/22:SKU32 Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv med regler för att förhindra att legala enheter som saknar substans missbrukas för skatteändamål

Utrikesutskottets utlåtande
2021/22:UU17 Ukrainas, Georgiens och Moldaviens ansökningar om medlemskap i EU

§ 6 Svar på interpellation 2021/22:310 om kurdernas kamp mot IS

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Amineh Kakabaveh har frågat mig vilka åtgärder Sverige kommer att vidta för att understödja säkerheten i och kring anstalterna i nordöstra Syrien, huruvida Sverige kommer att verka för inrättandet av en internationell domstol för fängslade IS-anhängare, om Sverige kommer att uppmärksamma Turkiets ockupation av delar av Syrien och attackerna mot den kurdiska befolkningen samt om Sverige kommer att arbeta för att Turkiet lämnar Afrin och att FN inrättar en säkerhetszon i Syrien.

Jag delar oron över situationen i nordöstra Syrien. Det internationella samfundet står i stor tacksamhetsskuld till befolkningen och styrkorna här, som var avgörande för att bekämpa Daish.

Attacken mot anstalten i januari är en tydlig indikation på att hotet från terrorismen består. Den globala koalitionen för att bekämpa Daish är fast beslutet att fortsätta stödet till området för att beseгра terrororganisationen för gott. Stöd till anstalterna som huserar misstänkta Daishmedlemmar kommer självstyret till del via koalitionen.

Regeringen har gjort bedömningen att Sverige bäst stöder nordöstra Syrien genom insatser som tillgodoser befolkningens humanitära behov och stärker deras motståndskraft. Detta är högt prioriterade frågor för självstyret i nordöst, och insatserna behövs för att komplettera de säkerhetsinsatser som är koalitionen ansvar.

Sverige är en av de största givarna under Syrienkrisen och har sedan 2011 bidragit med mer än 3,8 miljarder kronor i humanitära medel. Enbart förra året uppgick det humanitära stödet till 530 miljoner kronor. En bety-

dande del av detta stöd har gått till nordöstra Syrien och till det arbete som görs av till exempel FN och organisationer som Rädda Barnen.

Sedan 2016 har Sverige därutöver en regional biståndsstrategi för Syrienkrisen, som omfattar 3,2 miljarder kronor till och med 2023. Här ingår de 100 miljoner kronor som regeringen 2019 beslutade att öronmärka för insatser specifikt riktade till nordöstra Syrien. Dessa medel går bland annat till att förbättra människors tillgång till rent vatten och skapa arbetstillfällen för en hårt drabbad befolkning.

Fru talman! Det är sedan länge en prioriterad fråga för regeringen att få till stånd ansvarsutkrävande och lagföring för de allvarliga brott som har begåtts inom ramen för de väpnade konflikterna i Syrien och Irak. Denna lagföring bör i första hand ske i regionen, där brottsoffer, vittnen och bevisning finns.

Regeringen arbetar löpande med likasinnade länder och andra partner för att se över olika alternativ för ansvarsutkrävande. Sverige stöder FN:s bevisinsamlingsmekanism för brott begångna i Syrien, IIIM, och undertecknade i december ett samarbetsavtal med mekanismen. Vi har gjort det samma med FN:s bevisinsamlingsmekanism för Irak, Unitad. Avtalen har till syfte att förenkla för svenska brottsbekämpande myndigheter att komma åt den bevisning som IS/Daish har lämnat efter sig.

Fru talman! Även Turkiet har drabbats hårt av islamistisk terrorism från Daish och andra grupper. Samtidigt råder det ingen tvekan om att Turkiets agerande i nordöstra Syrien inte bidragit till stabilitet i området. Regeringen har upprepade gånger fördömt den militära offensiven och uttalat att den strider mot folkrätten. Det turkiska agerandet riskerar att spela Daish i händerna och har en negativ påverkan på den humanitära situationen.

Sverige har varit pådrivande för att EU ska ta tydlig ställning i fråga om detta agerande, och vi fortsätter att ställa krav på ett proaktivt EU-agerande. Vi framhåller också att Turkiet enligt internationell humanitär rätt och enligt det internationella regelverket har ett ansvar för mänskliga rättigheter och för utvecklingen i de områden som landet kontrollerar. Vi framför vår tydliga ståndpunkt i internationella sammanhang, och jag har även gjort det personligen till turkiska företrädare, inklusive Turkiets utrikesminister.

Fru talman! Jag känner naturligtvis till de krav som vissa framför på att etablera en internationell säkerhetszon längs den syriska gränsen till Turkiet. Men Sveriges utrikespolitik och agerande måste också bygga på vad som är praktiskt möjligt. För att besluta om en sådan zon krävs enligt folkrätten Asadregimens medgivande eller ett beslut av FN:s säkerhetsråd. Utsikterna för att etablera en internationell säkerhetszon är därför obefintliga i nuläget.

Fru talman! Sverige har en nära och produktiv relation med självstyret i nordöstra Syrien. Sedan jag tillträdde som utrikesminister har jag genomfört ett antal möten med både ledarskapet i nordöst och representanter för civilsamhället. Jag har kunnat förmedla budskapen från dessa möten i andra viktiga internationella format. Sverige är till exempel ett av de få länder som tydligt driver att röster från AANES på ett tydligare och mer systematiskt sätt måste inkluderas i den FN-ledda politiska processen om Syrien och i den globala koalitionen.

Anf. 2 AMINEH KAKABAVEH (-):

Fru talman! Jag skulle vilja tacka utrikesministern för svaren och för tydligheten. Jag vet att det inte råder någon tvekan om att Sverige gör sitt bästa för att stödja minoriteterna och koalitionen i nordöstra Syrien och Rojava, som det heter. Samtidigt vet vi att det i skuggan av Rysslands terrior och krig mot Ukraina finns ett vakuum och en risk för att andra länder och grupper kommer att fylla detta vakuum.

Precis sex veckor före kriget mot Ukraina hade Daish organiserat sig och attackerade ett fängelse, där man halshöggt tiotals kvinnor. Nasrin Abdullah, som är på väg till läktaren här i kammaren, berättade i går om vad Daish gjorde i fängelserna mot kvinnor från Kobane, som skyddade sig själva. Daish höll på att organisera sig och kom med prickskyttar och bilbomber.

Daish bildades från början i fängelserna i till exempel Mosul, som var fyllda av sådana människor. När de släppts grundades Daish. Nu är hundratal på fri fot, och det är stor risk för att de kommer att organisera sig. Budskapet från Nasrin Abdullah, som nu är på besök i Sverige – vi träffade henne i går och nyss, före denna debatt – är därför att kvinnorna, mänskorna, kurderna och andra minoriteter behöver stöd för att stärka säkerheten kring och i fängelserna.

Det handlar inte bara om att ett folk ska skyddas i regionen utan om att skydda hela världen. Kurderna och andra minoriteter har inte skyddat bara den egna befolkningen utan faktiskt hela världen. De har, för tillfället, räddat hela världen från den genom tiderna värsta terrorismen, där man halshugger människor som kämpar för sin frihet och inte minst för kvinnors rättigheter.

Kvinnorna i YPJ och YPG har haft en avgörande roll i kampen mot Daish för befrielse, men man har inte kommit tillräckligt långt än. Folkmord kommer att ske, och det kommer tyvärr att drabba minoriteter i regionen.

Jag är införstådd med utrikesministerns svar. Det är inte alltid möjligt. Det är svårt. Men när har vi bara kunnat ställa möjliga och enkla politiska krav? De har alltid varit omöjliga. Inte minst gällde det Sveriges feministiska utrikespolitik, där många slog dövörat till och undrade vad det var för något. Men på den internationella arenan kunde vi visa: Javisst, det går!

Jag tror faktiskt inte att någon av oss är i politiken bara för att jobba med enkla frågor med enkla svar. Så är det med politiken. Vi måste möta detta för att få en förändring till stånd.

Anf. 3 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Jag vill tacka Amineh Kakabaveh för att hon återigen tar upp den här frågan i riksdagen. Sedan jag tillträdde som utrikesminister har jag personligen träffat ledningen för självstyret i nordöst vid flera tillfällen. Som Amineh Kakabaveh säger har vi senast i dag träffat Nasrin Abdullah från självstyret i nordöst. Försvarsminister Peter Hultqvist har också talat med ledningen för SDF, och Utrikesdepartementets Syrien-sändebud Per Örneus står i nära kontakt med representanter för styret i nordöstra Syrien.

Men det finns inte ett enda globalt möte som rör Syrien, vare sig i den globala koalitionen, i EU eller i FN, där Sverige inte tydligt och med emfas driver på för att uppmärksamma situationen i nordöstra Syrien, fastän det är svårt. Jag har kunnat förmedla budskapen från de möten som jag har haft med AANES och SDF i det internationella samtalet. Vi är ett av de få länder som tydligt driver på för att rösten från AANES på ett tydligare och mer systematiskt sätt ska inkluderas i den FN-ledda politiska processen i den globala koalitionen.

Sedan tar Amineh Kakabaveh upp fångar. Det är tveklöst en otroligt svår uppgift för självstyret att ta hand om detta. Det är känt sedan länge inom koalitionen, och resurser har också kanaliserats för att bistå med det.

Men detta är bara en av många utmaningar som AANES har att hantera, och genom mina samtal med ledningen för självstyret vet jag att det är väldigt viktigt för dem att också säkerställa det egna folkets behov. Här har vi valt att fokusera våra resurser på humanitärt stöd och bistånd för att bygga upp människors motståndskraft mot det som händer. Oavsett vem som kontrollerar territoriet är det för det svenska humanitära biståndet centralt att man baserar insatserna på de humanitära behoven.

Kakabaveh tar upp det som skedde i al-Hasakah med fängelset och de fruktansvärda händelserna där. Vi stöder den industriella kvarnen i al-Hasakah, och vi har restaurerat den på olika sätt. Vi ger också humanitärt stöd till våra partner i Syrien, framför allt för att barn ska kunna gå i skolan och ha en säkrare situation.

Jag tror att det Sverige gör för att stödja folket i nordöstra Syrien får genomslag och dessutom visar vår tacksamhet för det otroliga arbete som kurderna har gjort i vår gemensamma kamp mot Daish och den globala terrorismen.

Anf. 4 AMINEH KAKABAVEH (-):

Fru talman! Det är en självklarhet att också kurderna och andra minoriteter är tacksamma för att Sverige hör sammar detta. Sverige är ett humanitärt land när det gäller många hörn i världen. Inte minst är det viktigt att stödja kvinnorna.

Om en vecka är det sju år sedan YPJ, den kurdiska kvinnorörelsen, startade för att kämpa sida vid sida mot barbariet. Och inte bara det, utan man trotsar också traditioner, kultur, religion och hederskultur i regionen. De har kunnat organisera sig och har i dag en befälhavare som vi har träffat. Det är ganska stort.

Men detta gäller inte bara Sverige enskilt, utan Sverige har också en röst i FN, i EU och i andra internationella sammanhang. Vi ska aldrig låta Ryssland ta över ett vakuum. Vi ska aldrig låta Ryssland, Iran, Turkiet och Syrien göra detta tillsammans. Detta är ingen konspirationsteori – dessa länder har med varandra att göra även om de i många sammanhang inte kommer överens. Dessa regimer har en gemensam anledning att stötta varandra mot dem som störtar eller utmanar dem. Så är det i dag.

Säkerheten kring fångelserna och Turkiets ockupation av delar av Rojava, Afrin till exempel, hänger ihop också med den politiska situationen i regionen. Så länge de inte är erkända kan Turkiet, Ryssland och andra länder komma in och vara varandras bundsförvanter. Minoriteter, kvinnor, kurder och så vidare blir offer för dessa stormakter. Därför är det väldigt

viktigt att vi nu gör något, innan det sker folkmord och innan Daish förstör städer och länder i regionen på olika sätt.

Jag vet att det inte är lätt att få till stånd en säkerhetszon där människor, flyktingar, kan leva i fred och frihet, men det är faktiskt möjligt. Under Saddam Hussein var den kurdiska regionen en säkerhetszon som man inte kunde flyga över och inte ockupera. Historiskt har vi sett att detta är möjligt.

Om de politiskt omöjliga frågorna ska bli möjliga måste vi kämpa ännu mer. För mig handlar det om droppen som urholkar stenen. Jag tror på detta. Till slut kommer det att ske, bara vi vill och inte tröttnar. I dag ser vi statsterrorism som har sträckt sig ända till Ukraina, och den finns också i andra länder. Det är välbekant. Territorier ockuperas. Vi ser det i Turkiet, i den kurdiska delen av Irak och också i Syrien och andra länder. Detta måste nämnas vid sitt rätta namn, tycker jag.

Min fråga är: Kommer utrikesministern att driva frågan om säkerhetszon och den politiska säkerheten i FN och i EU?

Anf. 5 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Låt mig börja med den sista frågan, om vi kommer att driva frågan om säkerhetszon. Det är ändå vår uppfattning att det mest effektiva att driva är sådant som man tror har någon som helst möjlighet att gå igenom. En säkerhetszon tror vi inte har någon som helst möjlighet att gå igenom. I stället kan det ta vårt fokus från andra saker som är viktiga att driva.

Däremot delar jag naturligtvis Amineh Kakabavehs syn på att Turkiets agerande i nordöstra Syrien inte är acceptabelt. Den offensiv som man inledde 2019 har fått svåra konsekvenser för civilbefolkningen och har inte bidragit till någon stabilitet i området.

Det är snarare tvärtom. Inte minst har det tagit fokus från SDF:s förmåga att bekämpa Daish. Man har behövt omprioritera resurser på andra områden, och där kan man nu se att Daish växer sig starkare. Det visar inte minst intagandet av fängelset.

Jag är också orolig över de miliser och väpnade grupper som Turkiet har samarbetat med. Nu har FN:s undersökningskommission för Syrien dokumenterat flera fall där dessa aktörer kan ha gjort sig skyldiga till allvarliga övergrepp när det gäller mänskliga rättigheter, till exempel godtyckliga frihetsberövanden, plundring och sexuellt våld.

Det är väldigt viktigt att nämna att Turkiet också har drabbats av flera avskryvade terroristattacker under årens lopp, också av Daish. Turkiet har genuina säkerhetsutmaningar att hantera. Man är också medlem i den globala koalitionen. Här är det viktigt att Turkiets arbete mot islamistisk terrorism erkänns som viktigt också för svensk säkerhet. Men sättet som man har agerat på i nordöstra Syrien har ofta varit kontraproduktivt, och det har drivit helt oskyldiga människor på flykt. Om detta har vi en väldigt uppriktig dialog med Turkiet.

Jag måste säga att jag delar Amineh Kakabavehs frustration över att det internationella samfundet inte har kunnat göra mer för att vända den negativa trend som är nu. Nu är det realpolitik. De delar som Amineh Kakabaveh tar upp, inte minst Rysslands roll, där man konsekvent går Asadregimens ärenden, handlingsförlamar FN:s säkerhetsråd. Nordöst har drabbats hårt av detta. Till exempel kan FN på grund av ryskt påverkans-

arbete inte längre arbeta gränsöverskridande i nordöstra Syrien. Man tillåter inte att FN-organ för in förnödenheter från Irak, till exempel.

Det är många delar som bidrar till att situationen är allvarlig, och jag vill återigen uttrycka vårt fulla stöd för det viktiga arbete som AANES gör i regionen och för oss alla.

Anf. 6 AMINEH KAKABAVEH (-):

Fru talman! Tack, utrikesministern, för tydlighet igen! Regeringens röst är viktig i de internationella sammanhangen. Man är en röst för dem som inte hörs, för de minoriteter och de kurder som är en bricka i spelet för olika makter i regionen.

Precis som utrikesministern var inne på har vi också Asadregimen, som med sina händer har dödat sitt eget folk. Ryssland har hjälpt till militärt i det här blodbadet. Det var ett övningsfält för rysk militär när folket reste sig mot den blodiga Asadregimen.

Jag menar att det fortfarande finns samma scenario. Regimen finns kvar. Ryssland har inflytande. Turkiet, som vi nyss pratade om, är en ockupationsmakt, såklart. Turkiet understöder Daish, även om Turkiet är drabbat av terrorattentat i sitt eget land och många tyvärr har dött. Därför är detta så viktigt för stabiliteten i området, inte bara för en liten grupp eller för en större minoritetsgrupp. Det handlar om världens säkerhet och hela regionens säkerhet.

Det förväntas att det inte bara ska bli debatter och käbbel utan också verklighet. Det handlar om hur vi gör för att stoppa Daish och för att hindra att folkmord sker igen. Vi ska också lyssna på de människor som vädjar till oss om både politiskt gehör och ekonomiskt stöd.

Anf. 7 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Ja, Daish har begått fruktansvärda brott och övergrepp mot hela befolkningen i nordöstra Syrien. Det gäller inte bara kurder utan också assyrier, armenier, yazidier, syriska turkmener, araber och andra minoriteter. De brott som har begåtts måste lagföras, men det kommer att ta tid.

Sverige fortsätter att verka för att situationen i Syrien hänskjuts till Internationella brottmålsdomstolen, ICC.

I juni 2019 kallade statsrådet Damberg till ett internationellt expertmöte för att diskutera frågor som var kopplade till ansvarsutkrävande för IS brott och inrättade av en internationell mekanism eller tribunal. Detta är fortsatt en prioriterad fråga för regeringen även om inrättandet av en sådan internationell mekanism är mycket komplicerat och skulle kräva stöd från FN:s säkerhetsråd. Det är svårt att tro att det kommer att ske. Det är därför som vi har fortsatt att stödja andra initiativ för att underlätta ansvarsutkrävande.

Jag har redan redogjort för vårt arbete med IIIM och Unitad. Även i regeringens strategi för Syrienkrisen har vi gett Sida en tydlig uppgift att stödja insatser för ansvarsutkrävande. Stöd går sedan länge till flera gräsrotsorganisationer som samlar in bevisning och vittnesmål som används i rättegångar världen över.

Samtidigt har regeringen på hemmaplan genomfört omfattande satsningar på det svenska rättsväsendet, särskilt på Säkerhetspolisen och Polismyndigheten. Regeringen kommer att fortsätta att prioritera ansvarsutkrä-

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2021/22:337 om konkreta åtgärder mot förföljelse av kristna i Afghanistan

Anf. 8 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Staffan Eklöf har frågat mig om regeringen har vidtagit åtgärder för att förmå talibanregeringen att stoppa förföljelsen av kristna och om ytterligare åtgärder kommer att vidtas den närmaste tiden. Han hänvisar till Open Doors årliga rapport, som visar att Afghanistan toppar listan när det gäller förföljelse av kristna.

Det är helt oacceptabelt att människor förföljs på grund av sin tro. Jag har tidigare sagt, bland annat i ett frågesvar till Staffan Eklöf, att religions- och övertygelsefrihet är en mänsklig rättighet. Alla människor ska kunna leva, utöva och manifestera sin tro utan rädsla för att bli hotade eller förföljda på grund av sin religion eller övertygelse.

Därför skrev Sverige redan i september under ett upprop tillsammans med 17 andra länder, bland annat USA, Nederländerna och Polen, som kritiserade förföljelsen av personer som tillhör religiösa minoriteter i Afghanistan. Vi tog upp den djupa oro som vi hyste för att kristna, shiamuslimar, hinduer, sikher, icke-troende och andra inte fick utöva sin tro, och vi uppmanade till en inkluderande regering där också personer som tillhör religiösa minoriteter fick plats.

Staffan Eklöf tar i sin interpellation upp biståndet och att Sverige torde vara ett av de västländer som den självutnämnda talibanregeringen lyssnar på.

Sverige stoppade direkt efter maktövertagandet allt bistånd som gick via den afghanska regeringen och dess myndigheter. Inget bistånd ska finansiera eller legitimera talibanerna. Svenskt bistånd kanaliseras endast till enskilda organisationer och FN-organ. Vi ska stödja den afghanska befolkningen, och det gör vi bland annat genom humanitärt stöd baserat på humanitära principer. Det är behoven som styr tilldelningen, och i detta är Sverige och det internationella samfundet tydliga – stödet ska ges till dem som behöver det mest, oavsett grupp eller etnicitet. Givarsamfundet har en nära dialog om detta, och FN följer upp på plats i Afghanistan så att ingen diskriminering sker, inte heller mot kristna.

Att använda humanitärt stöd som påtryckningsmedel låter sig inte göras, eftersom stödet baseras på grundläggande humanitära principer om opartiskhet och neutralitet.

Mänskliga rättigheter förblir en central del av det svenska biståndet. Sverige kommer även fortsättningsvis att arbeta för att stödja organisationer, såväl FN-organ som enskilda organisationer, som verkar för att främja mänskliga rättigheter.

Situationen i Afghanistan är ytterst allvarlig och följs noga av oss och av det internationella samfundet. Sverige för ingen dialog med talibanerna på politisk nivå. Sverige arbetar i stället tillsammans med andra aktörer för

att förmå talibanerna att respektera individers åtnjutande av mänskliga rättigheter, även för personer som tillhör minoriteter.

Anf. 9 STAFFAN EKLÖF (SD):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret!

Organisationen Open Doors skriver varje år en dyster men mycket viktig rapport som handlar om förföljelse av kristna i olika delar av världen. Precis som ministern nyss redovisade här har talibanernas olagliga regim i Afghanistan gått om den nordkoreanska regimen i förföljelse av kristna. Afghanistan är alltså den värsta regimen i världen just nu när det gäller förföljelse av kristna.

Open Doors berättade här i riksdagen om beväpnade män som går runt i bostadsområden och dödar människor bara för deras kristna tro. I det talibankontrollerade Afghanistan torde det vara omöjligt för sådana beväpnade grupper att begå dessa systematiska illdåd utan regimens goda minne. I annat fall borde talibanregimen redovisa vad de gör för att hejda detta och lagföra mördarna.

Afghanistan är också ett land som tar emot mycket bistånd från Sverige och har så gjort i många årtionden. Sverige torde vara ett av få västländer som talibanregimen lyssnar på. Möjligheterna att trycka på och att rädda kristna finns alltså.

Jag frågade ministern vad regeringen gör, men ministern redovisade inga åtgärder som riktar sig mot talibanregimen i svaret på min fråga. Inga åtgärder redovisas som ska hjälpa kristna grupper. Detta icke-svar oroar.

Mot bakgrund av det skrev jag interpellationen där jag frågar utrikesministern följande: Vidtar den svenska regeringen över huvud taget några åtgärder för att förmå talibanregimen att stoppa förföljelsen av kristna i Afghanistan? Kan ministern redovisa åtgärderna? Vilka åtgärder kommer ministern att vidta den närmaste tiden med det syftet?

Det är de frågor som finns i interpellationen. Det är väldigt uttömmande frågor. Svaret har vi hört, nämligen att Sverige har skrivit på ett upprop i vilket man oroar sig för att olika grupper inte får utöva sin tro och att kristna förföljs. Det är väl bra i sig, men när det gäller en sådan aktör som talibanregimen kunde ministern lika gärna ha ropat i öknen. Inte bryr sig talibanregimen om ett upprop.

Dessutom nämner ministern inte i sitt svar de systematiska morderna på kristna i samband med beskrivningen av uppropet. Då får man intrycket att de här morderna inte nämns i uppropet. Saknas de i uppropet? Det anser jag är lite anmärkningsvärt, för det är ändå stor skillnad på att inte få gå i kyrkan och att bli mördad.

Utrikesministern säger att det inte låter sig göras att använda humanitärt stöd som påtryckningsmedel, eftersom stödet baseras på grundläggande humanitära principer om opartiskhet och neutralitet. Menar ministern då att en påtryckning om att talibanerna måste visa ansträngningar att få mördandet av kristna för deras tros skull att upphöra skulle hota denna neutralitet?

Det är viktigt att tydliggöra vad regeringen gör och inte gör, och det är därför jag borrar i den här frågan. Jag tolkar de svar som jag hittills har hört och läst som att regeringen inte har gjort särskilt mycket och inte tänker göra något mer och att den anser sig inte kunna göra något på grund av hur regler för humanitärt bistånd är utformade.

Detta är mina antaganden utifrån vad jag har läst och hört. Nu har ministern chansen att motbevisa mitt antagande och kanske göra åtaganden för framtiden. Det skulle jag uppskatta.

Prot. 2021/22:88
25 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 10 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Den dystra bild som Open Doors presenterar i sin årliga rapport visar att det förekommer allvarliga begränsningar av religions- och övertygelsefriheter för kristna, inklusive förföljelser och de saker som Staffan Eklöf tar upp, både i Afghanistan och i andra länder.

Sverige arbetar på bred front för att försvara och skydda dessa rättigheter och för att stärka skyddet för personer som tillhör religiösa minoriteter, inklusive kristna, i Afghanistan och i andra länder. Vi är aktiva och pådrivande både i EU för att EU ska ha en stark och enad röst och inom FN för att vi ska försvara och skydda individernas friheter att både välja, byta och utöva religions- eller trosuppfattning och för att de ska skydda de kristna minoriteterna. Det här är också inom ramen för den allmänna granskningsmekanismen i FN:s råd för mänskliga rättigheter.

Vi samarbetar också med likasinnade länder internationellt, till exempel inom ramen för den internationella kontaktgruppen och den internationella alliansen för religions- och övertygelsefrihet.

Vi har också ett särskilt sändebud för interkulturell och interreligiös dialog som arbetar för att stärka åtnjutande av mänskliga rättigheter också för personer som tillhör kristna minoriteter och för att motverka förföljelse av personer som tillhör andra religiösa minoriteter.

Sedan talibanerna tog över i Afghanistan har, utöver situationen i Mellanöstern och Nordafrika som vi känner till, minoriteternas roll i Afghanistan både bevakats och belysts. Sverige sätter tryck på den självutnämnda talibanregimen för att respektera de internationella regelverk som finns, inte minst genom att vi agerar tillsammans med andra EU-länder.

Anf. 11 STAFFAN EKLÖF (SD):

Fru talman! Ministern redogör för ett antal åtgärder. Man kan undra varför dessa inte står i svaret. Det är dock en mindre fråga.

De åtgärder som ministern beskriver är alla på ett övergripande plan. De är viktiga, hela tiden och i hela världen. Men nu handlar det om åtgärder mot ett av de värsta dåd som pågår just nu i världen och som Open Doors har högst på sin lista.

Ministern säger att man sätter tryck huvudsakligen genom EU. Då kan man undra hur detta tryck utövas. Det vore väldigt intressant att veta om det finns något villkorande i det trycket, för det är det som kan göra skillnad. Jag tror inte att ord kommer att göra så stor skillnad för talibanregimen. Den är hårdför.

Jag drar mig till minnes vad jag hörde i Sveriges Radio P1, där Matilda Ernkrans sa: Vi kan se att vi behöver gå vidare så småningom från humanitärt stöd till utvecklingsbistånd, men det måste göras utan att man på regeringsnivå för några samtal med den självutnämnda talibanregimen.

Trycket sker alltså inte genom samtal i dag och kommer inte att göra det i morgon, kan man i alla fall få intryck av. Jag undrar om det betyder att regeringen inte tänker ställa några krav för det kommande utvecklingsbiståndet heller, om det nu blir ett sådant, vilket det verkar som utifrån Matilda Ernkrans svar.

Kommer regeringen inte att kräva att de systematiska mordena på kristna ska upphöra? Eller en mer konkret fråga: Kommer utvecklingsbiståndet att villkoras med krav på att talibanerna hejdar och lagför mördarna som systematiskt mördar kristna?

Anf. 12 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Staffan Eklöf ställer en rad specifika frågor om biståndet som givetvis ska ställas till biståndsministern.

Däremot kan jag generellt säga att situationen i Afghanistan är väldigt allvarlig, och utöver förföljelsen av kristna har över hundra personer med koppling till regeringen och säkerhetssektorn letats upp och dödat. Man har arresterat journalister och kvinnorrättsförsvarare, och omvärlden har därför ställt en rad krav på talibanregimen.

Jag har full förståelse för den rädsla som inte bara kristna utan också andra personer som tillhör minoriteter känner i dagens Afghanistan. Det är många kvar, även om vi har fått ut många via de evakueringar som har skett.

För att förmå den självutnämnda talibanregimen att respektera mänskliga rättigheter arbetar Sverige tillsammans med andra. Vi för inga samtal med talibanregimen på politisk nivå, eftersom det skulle legitimera dem. Vi använder FN, som finns på plats i landet, och FN har kontinuerlig kontakt med talibanerna. De är tydliga i sina kontakter med talibanerna när det gäller vilka krav som ska ställas för att de ska få humanitärt stöd. FN:s generalsekreterare har uttryckt stor oro över bristen på respekt för mänskliga rättigheter, och han har också skrivit en rapport där detta kommer fram.

Vi arbetar också genom EU. EU träffar talibanregimen. EU:s rådsslutsatser om Afghanistan har legat till grund för diskussionerna, och där ingår krav på respekt för mänskliga rättigheter, även för personer som tillhör minoriteter. Jag träffar också representanter för länder som har kontakt med den självutnämnda talibanregimen. Där redogör jag för Sveriges inställning och den oro som vi har för vad som händer i landet.

Att vi kommunicerar kraven och förväntningarna som vi har på talibanerna tillsammans med andra gör oss starkare. Det är inte bara Sverige som vill se ett Afghanistan som respekterar individers åtnjutande av mänskliga rättigheter, utan det är så gott som hela det internationella samfundet.

Det är oklart för mig om Staffan Eklöf vill att jag ska ha direktkontakt med den självutnämnda talibanregimen för att framföra svenska krav. Jag har ingen avsikt att träffa den självutnämnda talibanregimens utrikesminister.

Anf. 13 STAFFAN EKLÖF (SD):

Fru talman! FN ställer krav, men inte Sverige. Men fortfarande handlar det om generella krav. Den givna frågan som vi vill ha svar på är om FN ställer krav på att hejda och lagföra dem som mördar kristna. Det kunde ministern ha svarat på i sitt svar på min skriftliga fråga. Jag misstänker att man inte är så hård. Om FN villkorar sitt stöd undrar jag varför det fortsätter. Förmodligen villkorar inte FN sitt stöd.

I tidningen Afghanistan-Nytt står det att världssamfundet har hittat ett sätt att utan att bryta mot rådande finansiella sanktioner flyga in kontanter i landet. Det står sedan att det underlättar vardagslivet och gör att löner till

en del offentliganställda har börjat betalas ut. Med andra ord går svenska pengar som har givits till FN-organisationer till att betala ut löner till offentliganställda som lyder under den självutnämnda talibanregimen. Det måste man väl ändå kunna villkora med att talibanerna ska anstränga sig att hejda och lagföra religiösa fanatiker som mördar kristna?

Åtminstone i min värld är det så. Jag tycker att man ska ställa sådana villkor. Annars kan man tro att organisationerna inte tar frågan på allvar. Så är det naturligtvis inte, men man måste vara mycket tydlig i dessa frågor.

Anf. 14 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Det som pågår i Afghanistan är oerhört tragiskt. Det handlar om diskriminering av kvinnor och flickor, åsidosättande av medie- och yttrandefrihet och att inte kunna utöva sin tro av rädsla för hot eller förföljelse. Åtnjutande av mänskliga rättigheter för personer som tillhör minoriteter, inklusive kristna, är en central fråga som jag kommer att fortsätta att driva tillsammans med andra. Detsamma gäller kravet på en inkluderande regering där också personer som tillhör religiösa minoriteter får plats. Fast jag kommer inte att göra det genom aktiv engagemangspolitik med den självutnämnda talibanregimen.

Det humanitära biståndet är ägnat att rädda liv och lindra nöd för den afghanska befolkningen. Jag kommer inte att utnyttja den afghanska befolkningens, inklusive religiösa minoriteters, behov av stöd i ett spel för att utöva tryck mot den självutnämnda talibanregimen. Lidandet är tillräckligt stort ändå.

Sverige ska fortsätta att stå upp för de viktiga principerna om humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende. Däremot måste Sverige och det internationella samfundet se till att biståndet inte utnyttjas av talibanerna. Inget bistånd ska finansiera eller legitimera talibanerna. Därför tycker jag att det är bra att Sidas riktlinjer för bistånd till Afghanistan tydliggör att inget stöd ska ges via aktörer som möjliggör institutionaliserade former av diskriminering eller brott mot mänskliga rättigheter. Likafullt kommer vi via vårt bistånd att fortsätta att stödja civilsamhället, som agerar för att stärka mänskliga rättigheter i Afghanistan.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2021/22:340 om stärkta diplomatiska relationer med Taiwan

Anf. 15 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Markus Wiechel har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta i syfte att verka för att Taiwan får samma möjlighet till engagemang i exempelvis FN:s olika organisationer som andra länder. Vidare har Markus Wiechel frågat mig varför Taiwans diplomatiska representation i Sverige inte får en status som är likvärdig andra ambassaders. Markus Wiechel har också frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta i syfte att stärka de diplomatiska banden mellan Taiwan och Sverige samt de internationella organ där Sverige finns representerat. Slutligen har Markus Wiechel frågat

mig om det kan bli aktuellt med en förändring i ett-Kina-politiken, mot bakgrund av Kinas agerande mot Taiwan.

Samtliga EU-länder har i dag diplomatiska förbindelser med Kina, och alla följer den så kallade ett-Kina-politiken. Som jag tidigare har meddelat riksdagen betyder det att vi inte ser någon möjlighet att erkänna Taiwan som stat. Av detta följer att Taiwans representationskontor i Stockholm inte kan likställas med en ambassad. Regeringen avser inte att ändra sin ett-Kina-politik.

Sveriges goda förbindelser med Taiwan har utvecklats över många år inom ett flertal områden. Handelsutbytet med Taiwan är ett exempel. Svenska företag har haft en lång och framgångsrik närvaro i Taiwan, och i dag verkar närmare hundra svenska företag där. Business Sweden-kontoret i Taiwan har varit aktivt sedan 1991 och var ett av dåvarande Exportrådets första kontor i Asien. Regeringen vill fortsätta utveckla förbindelserna med Taiwan.

Regeringens utgångspunkt är att verka för ett så brett och heltäckande deltagande som möjligt i det internationella samarbetet. Det gäller också Taiwan. Både Sverige och EU har ett intresse av att Taiwan deltar i internationella organisationer. Vad gäller fullvärdigt deltagande i FN vill jag förtydliga att medlemskap i FN endast är öppet för stater. Taiwan är däremot medlem i exempelvis Världshandelsorganisationen, Asiatiska utvecklingsbanken och Internationella olympiska kommittén. Regeringen stöder Taiwans möjligheter att delta i internationella organisationer.

Anf. 16 MARKUS WIECHEL (SD):

Fru talman! Jag tackar utrikesministern för svaret.

Inledningsvis vill jag säga att jag under debatten kommer att referera till Taiwan som en självständig stat, något den de facto är. Dessutom vill jag säga att jag uppskattar utrikesministerns vilja och att hon tydligt säger att man vill stötta Taiwan och utveckla det utbyte vi har med Taiwan.

Taiwan är inom praktiskt taget alla områden ett globalt föredöme. Landet är framstående i fråga om utbildning, innovationer, företagande och ekonomi. Inte minst under coronapandemin har vi sett vilket föredöme landet har varit när det kommer till den inhemska hanteringen av smittan och den hjälp som Taiwan har erbjudit flera länder runt om i världen, däribland Sverige, med bland annat skyddsutrustning, munskydd och så vidare.

Regeringen har haft en uttalad demokratioffensiv i sin utrikespolitik. Av den anledningen kan jag tycka att det är lite märkligt att man inte har gjort mer för att stärka Taiwan, som nu de facto anses vara världens åttonde mest demokratiska land. Det är återigen ett föredöme på det här området, inte bara för andra länder runt om i världen utan i synnerhet i den här regionen och gentemot Fastlandskina, som vi vet förtrycker sin egen befolkning och andra befolkningar.

Därtill kan man tycka att det hade varit passande för regeringen, om man nu har den här ambitionen, att tydligare visa sitt stöd för Taiwan. Utrikesministern har ju sagt, återigen, att man vill stödja Taiwan och utveckla samarbetet. Men i svaret hör jag faktiskt inte något om vad man konkret har gjort från svensk sida.

Har man aktivt stöttat dem, till exempel när de utsatts för isolering inom WHO och sådana organ? På vilket sätt har man i så fall stöttat dem?

Har det bara handlat om att man uttalat stöd för dem, eller har man gjort något konkret i de här organen? Har man tagit ledartröjan i det internationella samarbetet för att på något sätt lyfta fram de här frågorna? Jag kan tycka att det vore bra om Sverige med den här uttalade ambitionen faktiskt gjorde det.

Med det sagt skulle jag vilja att utrikesministern förtydligar svaren.

Anf. 17 BORIANA ÅBERG (M):

Fru talman! Markus Wiechel har ställt en mycket viktig interpellation. Taiwan är Asiens främsta demokrati och förtjänar Sveriges och omvärldens oreserverade stöd – inte minst i dessa tider, när många befarar att Kina i skuggan av Rysslands blodiga krig i Ukraina kan få för sig att genomföra ett anfall mot Taiwan.

Det ska inte råda något tvivel om att Sverige och EU står på Taiwans sida och är beredda att agera mot Kina på samma sätt som man agerar mot Ryssland.

I sitt svar säger utrikesministern att Sverige har goda förbindelser med Taiwan och att dessa har utvecklats sedan Business Swedens föregångare Exportrådet etablerade ett kontor i Taipei 1991.

Jag har några frågor om Business Swedens kontor, som är Sveriges representation i Taiwan. Varför har vi inte längre en representant på heltid i Taipei? Sedan något år tillbaka har Sverige en så kallad Stockholmsbaserad representation. Varför? Närvaro på plats i Taipei är en förutsättning för framgång när det gäller bevakning av svenska intressen i handelssammanhang, exportfrämjande och investeringsfrämjande.

Taiwan är ett av de främsta innovationsländerna och en stark aktör inom för Sverige viktiga områden som it. Taiwan är också världens största tillverkare av halvledare, som är viktiga för svensk industri. Därför är det avgörande med representanter på plats i Taiwan hela tiden när det uppkommer handelsrelaterade frågor som kräver en snabb insats i direkt kontakt med relevanta beslutsfattare på de taiwanesiska myndigheterna.

Närvaro på plats är också avgörande när det gäller att engagera sig i svenska företags verksamhet, motverka handelshinder och arbeta för harmonisering av regelverk. En representant på plats har möjlighet att organisera regelbundna främjande aktiviteter och frekvent delta i alla sammanhang som gör att svenska intressen gör sig påmind eller med andra ord att dörrar öppnas för svenska företag. När Håkan Jevrell var vår representant fungerade detta utmärkt.

Syns man inte finns man inte. Det är en enkel princip som UD har frångått genom att nedgradera representationen till Stockholmsbaserad. Därför undrar jag: Vad är planen? När kommer Sverige att ta plats i Taiwan och växla upp relationerna till en högre nivå?

Jag undrar också om utrikesministern personligen tänker göra något, till exempel besöka Taiwan eller bjuda in Taiwans utrikesminister Joseph Wu att besöka Sverige.

Anf. 18 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Som sagt öppnade Exportrådet ett kontor i Taipei 1991. Där är Business Sweden nu, och det redan omfattande utbyte vi har med Taiwan bedrivs inom den ramen.

Jag tycker att det är konstigt att det verkar som om Boriana Åberg inte har förstått att det varit en pandemi i två år. Karantänsreglerna har gjort att vi inte kunnat närvara så mycket i Taiwan som vi skulle ha velat. Vi tittar hela tiden på det här, och vår representant återvänder till Taipei inom kort. Nu ökar dock smittspridningen igen, och då kanske man behöver ha mindre närvaro igen. Det borde inte vara så svårt att förstå.

Både Sverige och EU har i dag goda förbindelser med Taiwan på många områden. Vi har en övertygelse tillsammans med EU att Taiwan har en välutvecklad demokrati och att man efterlever rättsstatens principer. Utbytet finns också inom frågor som gäller mänskliga rättigheter och fackliga rättigheter, inom handel, inom klimatfrågor och inom innovation.

Från regeringens sida ser vi möjligheter till ett ännu mer utökat utbyte mellan Sverige och Taiwan, till exempel inom kultur, forskning och handel.

Inom handel har vi ett väldigt brett utbyte. Det finns som sagt över hundra svenska företag där. Vi har också handelsöverläggningar på statssekreterarnivå – vice-minister, som man säger på engelska – årligen ända sedan 1980-talet, så att vi inte har goda och utvecklade kontakter stämmer helt enkelt inte.

Inom det internationella samarbetet har Sverige och EU ett fortsatt intresse av att stödja Taiwans deltagande i internationella organisationer. Vi stöder alla möjligheter där man inte måste delta som stat, för låt mig återigen understryka att regeringens hållning i frågor som rör Taiwan ligger fast. Varken Sverige eller EU har för avsikt att ändra ett-Kina-politiken. Det betyder att vi inte ser någon möjlighet att erkänna Taiwan som stat.

Anf. 19 MARKUS WIECHEL (SD):

Fru talman! Återigen hörde jag inte utrikesministern nämna något konkret man gjort från regeringens sida för att till exempel bryta isoleringen av Taiwan i internationella organ. Man säger uttalat att man stöder Taiwan, vilket naturligtvis är bra, men det är ingenting konkret.

Det är flera länder i EU som har gått sin egen lilla väg i den här frågan, till exempel Estland och Litauen. EU har inte hindrat dem från att stärka sina diplomatiska relationer med Taiwan, tvärtom. Det har inte förekommit några konstigheter där – mer än att Fastlandskina har varit milt uttryckt lite irriterat.

Faktum är att taiwanesiska diplomater i Sverige, det vill säga Taipei-missionen, skulle kunna få liknande möjligheter som andra diplomater om bara regeringen ville det. Det är nämligen så att det är regeringen som styr det här landet och ingen annan.

Jag skulle vilja återgå till vad Boriana Åberg var inne på här. Det vore trevligt om utrikesministern eller någon annan från regeringen valde att besöka Taipei, att göra ett officiellt besök där för att visa att man vill skapa vänskapliga band med Taiwan. Jag tror att det skulle uppskattas väldigt mycket från den taiwanesiska sidan.

Sist men inte minst i det här inlägget: För några år sedan skapade dåvarande statsminister Stefan Löfven något som kallades the Leaders' Network. Det var ett inofficiellt nätverk som man skapade, enligt regeringen för att "bygga global opinion för en hållbar återuppbyggnad efter coronapandemin och stärka det internationella samarbetet".

Trots att detta var ett inofficiellt samarbete bjöd man inte in Taiwan, som i synnerhet när det gäller coronafrågan definitivt var ett av de främsta länderna i världen i fråga om att hantera pandemin och som fortfarande är ett föredöme när det gäller hälsoarbetet och många andra sorters arbete. Taiwan är en jätteviktig aktör på den internationella arenan inom innovation, forskning, utbildning och så vidare.

Man bjöd inte ens in Taiwan, trots att det var ett inofficiellt nätverk och trots att det faktiskt var statsminister Stefan Löfven som tog initiativ till detta. Min fråga, fru talman, är: Varför?

Anf. 20 BORIANA ÅBERG (M):

Fru talman! Jag har märkt att det råder en pandemi, men arbetet i Taipei kan pågå även under en pandemi. Det är till och med mer behändigt att ha en representant på plats än att ha någon som åker fram och tillbaka ett par gånger om året och får sitta i karantän ett par veckor åt gången.

Vi värdesätter de relationer som finns, men vi ser den stora potentialen att växla upp och visa stöd för Taiwan på ett bättre sätt. Jag är övertygad om att det gagnar både Sverige, EU och världsfreden att knyta starkare och närmare kontakter med Taiwan.

Det skulle vara ett mycket välkommet första steg att uppgradera den svenska närvaron i Taiwan med ett House of Sweden, som så många andra länder har gjort. Sverige borde också driva på för ett frihandelsavtal mellan EU och Taiwan. När det gäller House of Sweden skulle jag gärna vilja att ministern återkommer till detta i sin sista replik.

Taiwans president Tsai Ing-wen sa förra året, när landet firade nationaldagen, att Taiwan kommer att göra allt för att försvara sin demokrati. När man försvarar demokratin behöver man alla vänner man kan få. Sverige är ett land som också värdesätter demokrati väldigt högt. Därför måste vi i Sverige stå reservationslöst på Taiwans sida och visa att Sverige är att räkna med.

Anf. 21 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Jag tycker att det är olyckligt att Markus Wiechel verkar antyda att Estland och Litauen skulle ha en annan syn på Taiwans status och inte stödja ett-Kina-politiken. Detta stämmer inte. Samtliga EU-länder, inklusive Estland och Litauen, har understrukit, särskilt den senaste tiden, att de fortsatt stöder ett-Kina-politiken.

Regeringens utgångspunkt är att verka för ett så brett och heltäckande deltagande som möjligt i internationella samarbeten för Taiwan, till exempel när det gäller deltagande i olika expertorgan samt när det gäller luftfart, hälsa och handel. Vi tycker att Taiwan bidrar på ett positivt sätt här, och därför är vi aktiva i att arbeta för detta.

Oaktat frågan om medlemskap i till exempel FN har man bidragit värdefullt inom WHO. Som interpellanten och Borianna Åberg nämnde har man från Taiwans sida också varit väldigt aktiv i att bidra i arbetet mot coronaviruset. Därför stöder regeringen att Taiwan får delta i WHO:s hälso- och tekniska arbete, i arbetet när det gäller coronapandemin och på andra områden.

Jag ser gärna en utveckling där Taiwan åter får möjlighet att delta i Världshälsoforsamlingen som observatör. Detta gjorde Taiwan 2009–

2016. Under tiden försöker Sverige och EU att finna praktiska lösningar på hur man skulle kunna inlemma Taiwan i WHO:s arbete.

Det är beklagligt att Kina försöker att begränsa Taiwans rörelseutrymme. Det är också väldigt oroande att Kinas militära närvaro kring Taiwan har ökat.

Som jag har sagt tidigare verkar både Sverige och EU för en fredlig konfliktlösning på folkkrättens grundvalar i alla internationella sammanhang. Därför måste Kina, liksom alla andra stater, efterleva sina folkrättsliga förpliktelser. De meningsmotsättningar som finns mellan Folkrepubliken Kina och Taiwan måste lösas på fredlig väg och på ett sätt som överensstämmer med viljan hos Taiwans befolkning. Regeringen tar fullt avstånd från bruket av militära hot.

Anf. 22 MARKUS WIECHEL (SD):

Fru talman! Jag vill förtydliga att jag inte hävdar att Estland och Litauen på något sätt har frångått ett-Kina-politiken; de står bakom den. Där emot har de gått lite längre när det gäller relationerna till Taiwan, vilket jag ser som inte bara modigt utan också moraliskt korrekt. Jag hade hoppats att Sverige, inte minst med tanke på den demokratioffensiv som man säger sig stå för, skulle följa detta exempel och visa att det faktiskt lönar sig att vara en demokrati, inte minst i den regionen och med tanke på de omständigheter som Taiwan lyder under.

När det gäller en observatörsroll är det naturligtvis bra att utrikesministern klart och tydligt säger att man stöder Taiwans deltagande i olika internationella organisationer – oavsett om det är som medlem eller i en observatörsroll är det betydligt bättre att de är med i det internationella samarbetet än att de står utanför det. Men vad, konkret, har man gjort?

Jag vill också återgå till den fråga som jag ställde tidigare, som jag inte tycker att jag har fått svar på. Den handlar om the Leaders' Network, som Stefan Löfven skapade. Hur kommer det sig att man över huvud taget inte involverade Taiwan i detta? Det hade ju varit ett fantastiskt sätt att i praktiken visa att man vill inkludera dem i det internationella samarbetet samtidigt som man inte frångår några förpliktelser eller frångår den hållning som man tvingas ha när det gäller ett-Kina-politiken.

Anf. 23 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru talman! Regeringen har ett givande och regelbundet utbyte med Taiwan, både i Sverige och i Taiwan. Kontakterna mellan Sverige och Taiwan är omfattande, trots avsaknaden av diplomatiska förbindelser. Som jag redan har nämnt har Sverige ett handelskontor i Taipei, och handelsutbytet är en viktig del av våra relationer. Det är också kulturutbytet, det akademiska samarbetet och de parlamentariska kontakterna. Matilda Ernkrans var till exempel, i sin roll som forskningsminister, på officiellt besök i Taipei.

Regeringen kommer att fortsätta att bredda utbytet med Taiwan. Sverige kommer även fortsättningsvis att stödja Taiwans deltagande i internationella sammanhang som inte kräver status som stat. Många globala utmaningar kräver ett så brett och heltäckande deltagande i det internationella samarbetet som möjligt. Ett exempel på internationell samverkan där Taiwan deltar är arbetet i Världshandelsorganisationen för att upprätthålla den regelbaserade handelsordningen.

Däremot avser regeringen inte att ändra ett-Kina-politiken. Arbetet för att utveckla förbindelserna med Taiwan kommer att fortlöpa inom ramen för de existerande förbindelserna.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Prot. 2021/22:88
25 mars

Svar på
interpellationer

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 10.08 på förslag av förste vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 10.15, då en för dagens bordläggning aviserad proposition väntades föreligga.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 10.15.

§ 9 Bordläggning och beslut om förkortad motionstid

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Proposition

2021/22:199 Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser

Kammaren biföll regeringens förslag att motionstiden för ovanstående proposition skulle förkortas till fem dagar.

§ 10 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 24 mars

2021/22:416 Införande av civilplikt

av *Alexandra Anstrell* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2021/22:417 Forskning och etikprövning

av *Boriana Åberg* (M)

till utbildningsminister Anna Ekström (S)

2021/22:418 Socialtjänstens kompetens och kunskaper om hedersförtryck och hedersutsatthet

av *Amineh Kakabaveh* (-)

till socialminister Lena Hallengren (S)

2021/22:419 Reduktionsplikten

av *Thomas Morell* (SD)

till statsrådet Khashayar Farmanbar (S)

Prot. 2021/22:88
25 mars
-----

§ 11 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 24 mars

2021/22:1353 Stiftelser i civilsamhället och flyktingar från Ukraina
av *Magnus Stuart* (M)

till kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S)

2021/22:1354 Nekat arbetstillstånd för säsongsarbetare från Ukraina
av *Betty Malmberg* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

§ 12 Kammaren åtskildes kl. 10.15.

Sammanträdet leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

GERGÖ KISCH

/Olof Pilo

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Meddelande om frågestund.....	1
§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	2
§ 5 Ärenden för bordläggning.....	3
§ 6 Svar på interpellation 2021/22:310 om kurdernas kamp mot IS.....	3
Anf. 1 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	3
Anf. 2 AMINEH KAKABAVEH (-).....	5
Anf. 3 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	5
Anf. 4 AMINEH KAKABAVEH (-).....	6
Anf. 5 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	7
Anf. 6 AMINEH KAKABAVEH (-).....	8
Anf. 7 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	8
§ 7 Svar på interpellation 2021/22:337 om konkreta åtgärder mot förföljelse av kristna i Afghanistan.....	9
Anf. 8 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	9
Anf. 9 STAFFAN EKLÖF (SD).....	10
Anf. 10 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	11
Anf. 11 STAFFAN EKLÖF (SD).....	11
Anf. 12 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	12
Anf. 13 STAFFAN EKLÖF (SD).....	12
Anf. 14 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	13
§ 8 Svar på interpellation 2021/22:340 om stärkta diplomatiska relationer med Taiwan	13
Anf. 15 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	13
Anf. 16 MARKUS WIECHEL (SD)	14
Anf. 17 BORIANA ÅBERG (M).....	15
Anf. 18 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	15
Anf. 19 MARKUS WIECHEL (SD)	16
Anf. 20 BORIANA ÅBERG (M).....	17
Anf. 21 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	17
Anf. 22 MARKUS WIECHEL (SD)	18
Anf. 23 Utrikesminister ANN LINDE (S).....	18
Ajournering.....	19
Återupptaget sammanträde	19
§ 9 Bordläggning och beslut om förkortad motionstid	19
§ 10 Anmälan om interpellationer.....	19
§ 11 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	20
§ 12 Kammaren åtskildes kl. 10.15.....	20